

De bevolking van Nederland groeit harder dan was aangenomen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gaat ervan uit dat ons land in 2030 achttien miljoen inwoners telt! Het aantal geboortes bereikte in 2000 een piek met ruim 206.000 nieuw geboren Nederlanders. De effecten van de vergrijzing worden pas na 2030 merkbaar. Dan groeit de bevolking nauwelijks meer. Tot die tijd komt er het inwonertal van Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Den Haag tezamen bij, zo berekende het CBS.

Ik probeer mij voor te stellen wat dat in ruimte betekent. Gezien de wooneisen van dit moment, tenminste een stad ter grootte van onze vier grote steden. Daarbij komen natuurlijk nog de bedrij-

Vergrijzing laat op zich wachten

venterreinen, vakantiebungalow-parken, golfbanen en campings. Oh, en de auto's, niet te vergeten. Met bijbehorende wegen en files. En naar Oudhollandse traditie zetten we dat niet weg op één plek; nee, overal een klein beetje aanplakken, overal een beetje voller en een beetje minder natuur en landschap. Het zal rampzalige gevolgen hebben voor de leefruimte van bedreigde diersoorten - die andere inwoners van Nederland die toevallig geen Homo sapiens heten. Minister Pronk probeert in zijn Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening nog paal en perk te stellen aan de voortschrijdende verstening. Hij wil dat er rode en groene contouren, lees grenzen, getrokken worden om de natuur te behouden en de groeirichting van steden te sturen. Hij gaat dat niet zelf doen. Welnee, dat gaat op provinciaal niveau gebeuren. En daar denkt men steevast in termen van 'de boot missen' en 'ieder zijn deel krijgen', en als Friesland niet groeit, of Limburg vergrijst, dan val je straks in 'het grote Europa' niet meer op en word je een soort 'Jutland'.

We hebben een visie op groei, niet op krimp. Vergrijzing wordt gevoeld als een probleem, geen

zege. Over die contouren zal nog wel heel lang gesteggeld worden. Tegen die tijd zijn de bouwers al lang aan de gang. De historie leert ons dat de mens in 2000 jaar geschreven geschiedenis telkens allerhande grenzen getrokken heeft. Ze hielden nergens stand en zijn altijd ten gunste van de menselijke expansie eenzijdig verlegd.

Het niet trekken van grenzen, ook aan de bevolking, zal ons uiteindelijk noodlottig worden. En de natuur, die zal zich weer herstellen en sieren met nieuwe soorten. Zij schrikt niet terug voor kometen of voor temperatuurstijgingen of -dalingen. Gegeven de tijd zullen zelfs de Galapagos eilanden weer bewoond raken door dieren en planten die de draad van de evolutie weer oppakken. Zelfs een olieramp kan die draad niet breken. De mens is door zijn ingewikkelde samenlevingssystemen, subtiele barmhartigheid en tegelijk z'n buitensporige gewelddadigheid zeer kwetsbaar en hij leert te langzaam van zijn gemaakte fouten.

De soorten van de toekomst zullen zeer waarschijnlijk naamloos zijn, bij gebrek aan een naamgever. Ik prijs me gelukkig dat ik zelf geen kinderen heb.